

Næringspolitisk
Finn Erlend Ødegård
Postboks 9354 Grønland
0135 OSLO
Norge

Vår sakshandsamar
Merete Støfring
+47 95 94 74 37

Vår dato
01.10.2021
Dykkar dato

Vår referanse
21/00438-5
Dykkar referanse

Fråsegn - Jakt og fangsttider 1. april 2022-31.mars 2028

Syner til motteke brev der sak som vedkjem framlegg til nye jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for perioden 1. april 2022-31.mars 2028 vert sendt på intern høyring.

Vestland Bondelag har tidlegare sendt internt innspel i førekant av at framlegget vart utarbeidd. Saka var då handsama i styret og noverande innspel konkluderer i tråd med det som fylkesstyret vedtok tidlegare i år. Vi registrerer at det ikkje ligg føre noko framlegg til utviding av jakttida for hjort. Samstundes opnar direktoratet for innspel knytt til heile forskrifta. Det må nyttast til også å kome med innspel på forvaltinga Noko styret i Vestland Bondelag meiner bør vere eitt av mange verkemiddel som kan prøvast ut med sikte på å redusere bestanden av hjort.

Styret i vestland Bondelag ynskjer å arbeide for ei utviding av jakttida for hjort frå 15.august til og med 23.desember og frå 1. januar til og med 31. januar.

Vestland Bondelag vil også oppmøde Norges Bondelag til å sjå på alternative tiltak for å regulere bestanden av grågås. Bestandsregulerande jakt på våren kan vere ei løysing. I denne tidsperioden er grågåsa i hovudsak delt i to grupper. Ei gruppe med hekkande gås og ei gruppe med gjeldgås og ung gås. Teknisk vil det då vere mogeleg å kunne jakte på gjeldgås og ung gås utan å forstyrre den hekkande gåsa. Vestland Bondelag ynskjer at det vert opna opp for tidleg jakt på flygande fugl.

Utvila jakttid på hjort

Nær halvparten av alle hjortar som vert felt i landet vert felt i Vestland fylke. For hjort er jakt og jakttid eit svært viktig forvaltingsverktøy, då dei aller fleste hjortane som dør vert felt under jakt. Jakttidsforskrifta set rammene for kvar og når det kan jakta, mens kommunale mål, minsteareal og fellingskvotar med meir set rammer for kvote og kjønnss- og aldersfordeling i uttaket. Etter formålsparagrafen i Hjorteviltforskrifta, skal det leggjast til rette for ei lokal og berekraftig forvaltning av hjortevilt, og forvaltinga skal sikre bestandsstorleikar som fører til at hjortevilt ikkje førasakar uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

Jakttida på hjort vart sist utvida ved revisjonen av forskrifta i 2012, frå 10.09.–15.11. til 01.09.–23.12. Ifølgje høyningsnotatet den gong var det for å imøtekome behovet for auka uttak av hjort at direktoratet føreslo utvila jakttid. I høyningsnotatet der vart det vist til at hjortebestanden hadde auka betydeleg frå 1990, og medført større forvaltningsmessige utfordringar, der direktoratet stadig fekk førespurnader frå grunneigarar, kommunar, fylkeskommunar og fylkesmenn

vedkomande auka hjortebestandar. I høyringsnotatet vart det vist til at det vart felt 39 100 hjortar i landet i jaktåret 2010/2011.

Ved noverande revisjon av forskrifta er det mange fleire hjort. Det vart felt i overkant av 50 000 hjortar i landet i jaktsesongen 2020/2021, 28 prosent meir enn i 2010/2011. Nær halvparten av desse (24 223) vart altså felt i Vestland fylke.

I høyringsnotatet står det: «*For elg og hjort ble jakttiden forlenget ved forrige revisjon, og forhåndsinnsplille tilskier at dette har fungert godt*». For hjort vart jakttida sist forlenga ved revisjonen i 2012. Sidan revisjonen av forskrifta i 2012 har det blitt auka erfaring med tette hjortebestand og tilhøyrande beiteskadar både på eng og på skog. Mellom anna gjennom fleire forskingsprosjekt, merkeprosjekt og feltforsøk i regi av mellom andre NIBIO. Kostnadene som hjorten påfører aktive bønder og skogeigarar er store. Det vert også stadig oftare stilt spørsmålsteikn ved kondisjonen til hjorten i form av lågare vekter og koller som kjem seinare i brunst. Dette peikar mot ein bestand som er for stor i høve levegrunnlaget, og ein bestand som i for stor grad skapar konflikt med anna næringsverksemder.

Fleksibelt

Utfordringane er ulike mellom kommunar og innan kommunar og mellom landsdelar. Difor må det kome ein større fleksibilitet i jakttida på hjort, slik at tidsvindaugen for å kunne ta ut dei rette individua vert lengre. Ei utvida jakttid vil auke fleksibiliteten og kunne medverke til auka uttak.

Skulle det vise seg at det er stader der det ikkje er ønskjeleg med utvida hjortejakt, er det allereie opning i forskrifta i dag for at fylkeskommunen på eige initiativ eller etter forslag frå kommunen, kan innskrenke jakttida av omsyn til friluftsliv. Det er ingen kommunar i Vestland som har bedt om innskrenka jakttid etter førre utviding av jakttida. Alternativet til generell utvida jakttid kan vere å få opning i forskrifta som også gjev fylkeskommunen høve til å utvide jakttida i kommunar til liks med høvet fylkeskommunane i dag har til å gje innskrenka jakttid. Primært ynske er generelt utvida jakttid.

Kombinasjon av verkemiddel må til med mål om redusert bestand

I ein situasjon med for mykje hjort i Vestland må ein sjå på alle moglege verkemiddel med sikte på å kunne redusere bestanden. Jakttider er eitt av fleire verkemiddel som må spele saman.

Vestland Bondelag spelar inn framlegg om tidlegare start på hjortejakta. Rapport Ro20; Hjorten i Vestland – eit kunnskapsgrunnlag for vidare forvaltning utarbeida av FAUN syner at i 2019 vart omlag 20% av hjorten i Vestland felt i perioden 1.-9. September. Dette tilseier at den endringa som vart gjort i jakttida i 2012 har hatt effekt.

I områda kring Nordfjella er det innført utvida jakttid for hjort i eiga forskrift:

I perioden 1. januar 2020–31. januar 2022 er jakttid på elg og hjort fra og med 15. august til og med 23. desember og fra og med 1. januar til og med 31. januar for kommunene Eidfjord, Ulvik, Aurland, Lærdal, Årdal, Hemsedal, Ål, Hol, Gol, Nesbyen, Nore og Uvdal, Sør-Aurdal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre og Vang.

Utvidinga av jakttida i desse områda er gjeven for å kunne gje høve til auka uttak av hjort i samband med at bestanden skal kraftig reduserast grunna utbrotet av CWD i Nordfjella.

Miljødirektoratet har no send forskrift på høyring med utvida jakttid også i kommunar kring Hardangervidda. *Miljødirektoratet sender på høring forslag til utvidet jakttid på elg og hjort fra og med 1. januar 2022 til og med 31. januar 2022 for Ullensvang, Vinje, Tinn, Rollag, Voss, Bykle og Suldal kommuner. Bakgrunnen er målet om å begrense bestandstetheten og dermed redusere risikoien for å spre skrantesjuke i Norge.* Dette syner at Miljødirektoratet sjølv har trua på at utvida jakttid kan medverke til reduserte bestand i dei områda der det vert opna for dette. I høyringsnotatet frå direktoratet står det også følgjande: *Hjortevilt trekker som regel ut av områder med mye snø på*

høsten/vinteren. Dette innebærer blant annet at dyr flere steder samles nede i dalbunner vinterstid, noe som kan gi jegere økt mulighet til å felle hjortevilt. Utvidet jakt i januar kan også gi økt belastning for dyrene, blant annet fordi det er mer krevende å bevege seg i store mengder sno. Lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 20 sier blant annet at jakt og fangst skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Ved endring av jakttidene, er det relevant å vurdere lengden på jakttiden og når på året det kan jaktes. Vi anser ikke jakt i januar som så belastende at det vil gå ut over overlevelsen til dyrene som ikke felles. Dette blant annet fordi det erfaringmessig er et begrenset antall jegere som ønsker å jakte i januar. I tillegg er det mørkt store deler av døgnet, noe som gjør at det kun kan jaktes i kortere perioder.

Med mål om redusert bestand, slik tilfellet er i område med CWD, så peikar Miljødirektatet sjølv på utvida jakttid som eitt verkemiddel.

Vestland Bondelag ser tronen for å redusere bestanden av hjort også i område som ikkje er påverka av CWD både av omsyn til skade på innmark og skog, men også av omsyn til hjortestamma sin helsetilstand. Å utvide jakttida i heile Vestland meiner vi bør prøvast ut som eit ledd i legge til rette for meir målretta uttak av hjort samt uttak av auka tal hjort.

I samtale med viltforvaltar i kommunane i Indre Sogn går det fram at det å ha moglegheit for lenger jakttider er nyttig i høve uttak. Særleg med dei klimaendringane vi ser med seinare snøfall. Januarjakta i kommunane kring Nordfjella vert i stor grad nyttta til forvalningsuttak på innmark. Det vil seie til uttak av kalv og ungdyr. Det vil kome ei oppsummering av denne jakta og erfaringane med dei ekstra uttaka som eit innspel til Miljødirektoratet, som eit ledd i å peike på aktuelle verkemiddel som kan auke avskytinga. Det vart også sagt kor viktig det er med oppfølging av jakta i jaktpérioden. Dialogen mellom grunneigarane underveis for å justere jakt og setje i verk tiltak som aukar uttak er viktig.

- Ved å starte jakta for hjort tidlegare vil dei indre områda, der hjorten står tidleg i sesongen, kunne få til eit meir effektivt uttak. Tala til FAUN syner at mykje hjort vert felt tidleg i jakta. Lystilhøva vil vere gode. Om det vert tydeleggjort eit forbod mot termiske hjelpemiddel vil dette vere endå viktigare. Mange har etterkvart tilgang til kjølerom slik at det er mogleg å handtere kjøtet på godt vis ved høge temperaturar.
- Ved å utvide jakta til også og gjelde januar vil det opne for meir effektiv felling i andre deler av fylket der tettleiken av hjort er høg i vintermånadene. Månelys i januar gjev svært godt lys, og på denne tid av året vil stort sett all felling skje på innmark.

Grågås

Det er ei stor utfordring å klare å få til bestandsregulerande jakt innan normal jakttid, og mogelegheitene til utvida jakttid på grågås. Dette fordi grågåsa er klar for trekk sørover i slutten av juli. Korleis skal det vere mogleg å regulere grågåsbestanden? Eit spørsmål som kan vere aktuelt å reise er: Dei siste 20 – 30 åra kjem grågåsa til Noreg 2 – 3 veker tidlegare. Startar hekking tilsvarannde tidlegare? Er det då rom for å framskunde jakta endå meir på hausten fordi kyllingane er tilsvarannde utvaksne 2 – 3 veker tidlegare enn for 20 – 30 år sidan?

Vestland Bondelag vil oppmode Norges Bondelag til å sjå på alternative tiltak for å regulere bestanden. Norge har forpliktingar i høve til internasjonale avtalar, men det same problemet blir løyst på ulike måtar i ulike land. Bestandsregulerande jakt på våren/forsommaren kan vere ei løysing. I denne tidsperioden er grågåsa i hovudsak delt i to grupper. Ei gruppe med hekkande gås. Dei hekkar nær sjø eller vassdrag og sym saman med kyllingane i land for å beite. Og ei gruppe med gjeldgås og ung gås. Desse flyg inn for å beite, gjerne lenger frå sjøen/vassdraga.

Teknisk vil det då vere mogeleg å kunne jakte på gjeldgås og ung gås utan å forstyrre den hekkande gåsa. Vestland Bondelag ynskjer at det vert opna opp for tidleg jakt på flygande fugl.

Med venleg helsing

Elektronisk godkjent, utan underskrift

Anders Felde

Lars Peter Taule